

TAALGRENS WAKKER!, vereniging voor taalgrensactie opgericht op het congres van het Davidsfonds in augustus 1912 door Staf de Clercq (voorzitter), Adiel Debeuckelaere, Philip van Isacker (ondervoorzitters), C. Verheyen (secretaris-penningmeester), Jozef Goossenaerts (archivaris). De vereniging richtte plaatselijke afdelingen op en organiseerde voordrachten en meetings, kunst- en liederavonden. Taalgrens Wakker! stelde de herleving van de "liefde voor de moedertaal" en de geestelijke en materiële verbetering van de taalgrensbevolking voorop. Het bestuur was ervan overtuigd dat wetenschappelijk taalgrensonderzoek een absolute noodzaak was teneinde deze doelstellingen te bereiken.

Taalgrens Wakker! was werkzaam tot het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. In 1927 werden de activiteiten hervat onder de leuze "waken en werken" en kreeg de vereniging een ideologisch neutraal statuut. Ze werd toen ook financieel gesteund door Edward Luytgaerens, De Clercq, Lieven Gevaert en Frans Daels. Vanaf april 1929 tot december 1931 werd halfmaandelijks *De Taalgrens* verspreid. Dit veertiendaagse wetenschappelijk tijdschrift publiceerde onder meer bijdragen over de taalgrens in België, de taalwet op het lager onderwijs en de volkstelling van 1930. Het eerste nummer riep op om met een groep medewerkers over de taalgrens informatie te vergaren. Goossenaerts had reeds vóór de Eerste Wereldoorlog een indrukwekkende documentatie over het onderwerp verzameld, met vooral veel statistisch materiaal. De publicatie werd vanaf de tweede jaargang wetenschappelijk onderbouwd door de opname in de redactie van de professoren Edgard Blancquaert, Ludovic Grootaers en Hendrik J. van de Wijer. De overige redactieleden waren Goossenaerts, Eduard Amter, Jozef Clottens, Kamiel de Vleeschauwer, Flor Grammens, H. Heghmans, Jozef Langohr, Maurits Liesenborghs, P. Lievens, J. Smets en Jozef van Overstraeten. De naoorlogse werking werd echter ernstig verstoord door interne conflicten. Na een conflict met onder meer Goossenaerts trokken Amter, Grammens en het Davidsfonds zich terug uit Taalgrens Wakker! De vereniging en haar orgaan verdwenen in 1931, hoofdzakelijk ten gevolge van administratieve interne moeilijkheden.

LITERATUUR: M. Somers, 'De taalgrensactie', in Dr. Jozef Goossenaerts 1882-1963, 1982; - L. Wils, *Honderd jaar Vlaamse Beweging*, I-II, 1977-1985.

MARTINA DE MOOR